

<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/191697.html%0A>

Rzeszów. Nadchodzi Festiwal Nowego Teatru

Już wkrótce - 15 listopada - w stolicy Podkarpacia odbędą się 53. Rzeszowskie Spotkania Teatralne, organizowane przez Teatr im. Wandy Siemaszkowej. Będzie to zarazem pierwsza odsłona nowej formuły festiwalu.

Począwszy od tego roku, wraz z inauguracją nowej dykcji rzeszowskiego teatru, zyskały one inny profil, sygnalizowany przez rozwinięcie nazwy: Festiwal Nowego Teatru. Zmiana ta wynika z potrzeby wskazywania i definiowania najważniejszych przemian, jakim podlega współczesny dramat i teatr, odpowiadając na procesy społeczno-kulturowe, za które w znacznej mierze odpowiedzialna jest ekspansja nowoczesnych technologii i mediów cyfrowych.

W obecnej formule głównym celem jest prezentacja i promocja tych działań artystycznych, których istotą jest poszerzanie kategorii dramatyczności i teatralności. Stąd widoczna obecność młodych reżyserów, szukających dla teatru nowego języka. Stąd także otwarcie festiwalu na prezentację młodego dramatu w trybie czytań i szkiców spektakli. A w kolejnych edycjach projektowanie szeregu działań warsztatowych, które mają przekształcić festiwal w platformę dla artystycznych eksperymentów. Laboratorium nowego teatru, w którym pączkują nieznane wcześniej idee i formy.

Program tegorocznej edycji festiwalu budują z jednej strony spektakle wykorzystujące multimedia w konstruowaniu rzeczywistości scenicznej (jak krakowska inscenizacja "Akropolis" w reżyserii Łukasza Twardowskiego czy szczeciński "Utwór o Matce i Ojczyźnie" w reżyserii Marcina Libera), ale także inscenizacje obnażające władzę filmowych obrazów i konwencji przedstawieniowych (jak poznańskie "Dziady" w reżyserii Radosława Rychcika). Niejako na drugim jego biegunie są rozmaite projekty artystyczne, które tematyzują swoją "graniczność", lokując się na styku teatru i performansu/ instalacji/ koncertu/ filmu. Swoistym manifestem tej "multimedialności" i "międzygatunkowości" młodego teatru jest - otwierająca festiwal - rzeszowska premiera sztuki Tadeusza Różewicza "Stara kobieta wysiaduje" w reżyserii Jakuba Falkowskiego, łącząca spektakl jako działanie performatywne z formułą wystawy, której częścią są instalacje, filmy wideo i rozmaite obiekty. Z kolei "Chopin bez fortepianu" Barbary Wysockiej i Michała Zadary czy "Teren badań: Jeźycjada" Weroniki Szczawińskiej poszerzają granice teatru, przybliżając go ku formie koncertu. Szczególnie ważna jest w tym kontekście mocna obecność w programie Komuny//Warszawa - jednego z liderów teatru offowego w Polsce. Grupa ta uczyniła bowiem z przekraczania granic między różnymi dziedzinami sztuk swoją naczelną zasadę, promując działania artystyczne, które łączą teatr, taniec, muzykę i sztuki wizualne. Z tej idei wyrasta między innymi projekt RE//MIX, który zostanie przywołany w czasie rzeszowskiego festiwalu w formie pokazu wideo fragmentów najciekawszych realizacji, połączonego ze spotkaniem z jego kuratorami.

Ważnym nurtem uwidocznionym w repertuarze tegorocznej edycji będzie też nowa dokumentalistyka teatralna, oparta na strategii "re-enactmentu" (akcie performatywnego powtórzenia). Jej specyficzną odmianą jest biografistyka sceniczna, która owocuje różnymi fikcjami dokumentalnymi, mieszającymi swobodnie fikcję z realnością. Najbardziej zmiennym przykładem tej praktyki artystycznej wydaje się - budzący kontrowersje - film Doroty Sajewskiej i Karola Radziszewskiego "Książę", dekonstruujący mit Teatru Laboratorium Jerzego Grotowskiego i tworzący swoistą antybiografię jego najważniejszego aktora, Ryszarda Cieślaka. To zarazem kapitalna ilustracja łączenia języka teatru z językiem filmu - teatr zarejestrowany kamerą, oparty na archiwalnych materiałach, jednocześnie improwizowany i odgrywany, który został przez swoich twórców nazwany spektaklem dokamerowym.

Dziesięć konkursowych spektakli z Krakowa, Warszawy, Poznania, Wrocławia, Szczecina, Wałbrzycha i Rzeszowa oceniać będzie jury złożone ze studentów i doktorantów uczelni artystycznych i kierunków uniwersyteckich zorientowanych na teatr, które przyzna nagrodę za najlepszy spektakl festiwalu oraz nagrodę dla osobowości artystycznej festiwalu. Pokazom konkursowym towarzyszyć będą liczne działania, których adresatem są głównie młodzi entuzjaści teatru: kinoteatr (filmowe realizacje młodego dramatu), czytania performatywne nowych sztuk, spotkania z twórcami. Wstęp na nie jest bezpłatny.

Nowym dyrektorem programowym festiwalu jest Joanna Puzyna-Chojka (krytyk teatralny i teatrolog z Uniwersytetu Gdańskiego). Festiwal potrwa do 21 listopada.

Materiał nadesłany
03-11-2014